Florence – A tökéletlen hang

Florence Foster Jenkins – brit-amerikai, 2016. Rendezte: **Stephen Frears**. Írta: **Nicholas Martin**. Kép: **Danny Cohen**. Zene: **Alexandre Desplat**. Szereplők: **Meryl Streep** (Florence), **Hugh Grant** (Bayfield), **Simon Helberg** (Cosmé), **Rebecca Ferguson** (Kathleen), **Nina Arianda** (Agnes). Gyártó: **Qwerty Films / Pathe Pictures / BBC**. Forgalmazó: **Freeman Film**. *Szinkronizált.* 110 perc.

Stephen Frears a jó ízlésű filmes mesterember megtestesítője, ezen a szinten nagyon ritkán, ha egyáltalán, emelkedik túl. Persze ilyenkor nyáron, a nagy melegben talán még a megszállott filmművészet-rajongóknak is jól esik hétvégén egy könnyed, ám színvonalas semmiség. Ezt pedig Frears megbízhatóan szállítja: tisztességes iparosként, biztos minőséget garantáló vezető színészekkel (Meryl Streep, Hugh Grant) és rutinos karakteralakításokkal (Simon Helberg az *Agymenők*ből) felváltva ingerel harsány nevetésre és gondolkodtat el az elsőre triviálisan egysíkúnak és kizárólag csak nevetségesnek tűnő sztori kapcsán.

A film címszereplője egy valós és valóban sajátos személyiség: Florence Foster Jenkins (1868–1944) „a világ legrosszabb operaénekese" családjától jelentős vagyont örökölt, valamint nem éppen előkelő betegséget első férjétől. A 20. század eleje New York-i társasági életének jellegzetes, excentrikus figurája volt, bizarr magánélettel és nagyratörő ambíciókkal. A művészeteket bőkezűen támogatta és saját nevét is szerette volna bevésni a művészet nagy könyvébe: ám a puszta elhatározás nem tesz operaénekessé.

A sztori elsőre a jól ismert séma (legutóbb a francia gyártású *Marguerite – A tökéletlen hang* mondta fel alig egy éve): az önáltató milliomost jó pénzért cserébe a környezete megvédi a valóságtól és az igazságtól. A film legfőbb értéke azonban az – és ez az, ami a tisztes mesteremberek között valóban az első sorba emeli Frears-t –, ahogy a film második felében az elsőre nagyon is kiismerhetőnek és szimplának tűnő sémát fokozatosan és nagyon elegánsan átfordítja bohózatból, szürreális farce-ból megható, nagyon is emberi, szívmelengető történetté. Hallatlan érzékenységgel szeretteti meg nézőivel Florence-t, akit kezdetben csak nevetséges, elkényeztetett, saját hazug világába zárt kényeskedőnek láttunk. A színészek mesterien teszik a dolgukat, a kosztümök és a látványvilág is állja a minőség próbáját, de elsősorban a kiváló forgatókönyv itt a siker záloga – Frears pedig jó mesteremberhez méltóan nem teszi tönkre az alapanyagot, ami a kezei közé került.

VINCZE TERÉZ

Amikor kialszik a fény

Lights Out – amerikai, 2016. Rendezte: **David F. Sandberg**. Írta: **Eric Heisserer**. Kép: **Marc Spicer**. Zene: **Benjamin Wallfisch**. Szereplők: **Teresa Palmer** (Rebecca), **Maria Bello** (Sophie), **Gabriel Bateman** (Martin), **Alexander DiPersia** (Bret), **Billy Burke** (Paul). Gyártó: **Warner Bros / New Line Cinema / Grey Matter** Productions. Forgalmazó: **InterCom**. *Szinkronizált.* 91 perc.

David F. Sandberg azután kapott lehetőséget arra, hogy elkészíthesse *Lights Out* című 2013-as alkotása nagyfilmes verzióját, miután benevezett vele egy horrorkisfilmes versenyre, majd hatalmasat robbantott vele a neten. Sandbergnek van további hét minimalista, no-budget minihorrorja, amelyek közös vonása, hogy mindössze pár perc hosszúak, nagyon kevés eszközzel, hétköznapi tárgyak bevetésével teremtenek sztorit és atmoszférát, és mindegyik valami frappáns alapötletre épül. A rendező aprócska rémremekeiben egy ajtó, egy doboz, egy kép, egy okostelefon, bármi lehet félelmetes.

Az alkotó nagyjátékfilmes debütálására furcsamód mégis az ötlettelenség nyomja rá a bélyegét. Az *Amikor kialszik a fény* ugyanazt az ősi toposzt bontja ki, amit kisfilmes eredetije is, miszerint a sötétben

szörnyek tanyáznak, a szóban forgó démon pedig akkor tud megközelíteni és megtámadni minket, amikor leoltjuk a villanyt. Az ehhez kerekített családi rémdráma viszont a lehető legfantáziátlanabb félkész sablonmegoldásokkal dolgozik. Az anya depresszziója és a szörnyalak analógiája ugyan szép gondolat, de emellé még egy eredettörténetet is erőszakoltak az alkotók, amit a hősök nulla másodperces nyomozást követően rántanak elő egy dobozból, a mellőzött gyereklány és az elmegyógyintézetből feltámadó múlt jól ismert horrorkliséivel.

Sandberg már kisfilmjeiben is a nem mindig látható, mégis jelenlévő kérdését boncolgatta, ebbe a sorba gyönyörűen illeszkedik az anya csak sötétben előbújó pusztító kedélybetegsége is – ebben a formában azonban az ötlet beváltatlan ígéret marad csupán. A rendező legközelebb az *Annabelle 2*-vel bizonyíthat, addig pedig itt van nekünk az *Amikor kialszik a fény* producere által jegyzett *Démonok között 2.*, amely nem dolgozik ilyen erős szimbólummal, de azt legalább következetesen használja.

VAJDA JUDIT

Ütközés

Collide – angol-német, 2016. Rendezte: **Eran Creevy**. Írta: **Eran Creevy** és **F. Scott Frazier**. Kép: **Ed Wild**. Szereplők: **Nicholas Hoult** (Casey), **Felicity Jones** (Juliette), **Ben Kingsley** (Geran), **Anthony Hopkins** (Kahl). Gyártó: **42 / Automatik Entertainment / DMG Entertainment**. Forgalmazó: **Big Bang Media**. *Szinkronizált.* 89 perc.

Egyik oldalon egy őrült, török Ali G (Ben Kingsley aktuális camp-alakításában), a másikon egy Shakespeare-től idéző drogmogul (a németként is nagyon brit Anthony Hopkins), kettejük keresztüzében pedig a *Love Story* szerelmesei. A helyszín: Köln, és az északnyugatfáliai autópályarendszer, a tét: a német drogbiznisz, plusz a veszélytelenségben haldokló Juliette élete, akinek műtétjét barátja azzal a pénzzel fizetné ki, amit a Hagen Kahltól lopott drogokért kap Gerantól. Akciófilmnek álcázza tehát szerelmesfilmjét Eran Creevy (*Shifty*, *Üdv a mocsokban*), aki azonban elfelejti felrakni az érzelmi tételeket: az egyórás, megszakítatlan autósüldözést katalizáló párkapcsolatot csak egy gyorsmontázsban összegzi, frappáns párbeszédek és eljátszható karaktermélység nélkül pedig a színészek között sem szikrázik fel a vászon. Érzelmek hiányában az *Ütközés* halálos iramban levezényelt autópornóvá gyorsul, ahol a csúcspontokat az egymásba hatoló verdák látványa rajzolja ki, és az nyeri el a szőke pultoslány kezét, aki tovább bírja az autós menetet. Creevy pedig majdnem olyan jól bírja, mint a túlpörgetett 21. századi akcióesztétikát meghatározó *Crank*, csak a Neveldine–Taylor duó túlzásból merített iróniáját CGI-mentes, Bourne-stílusú kaszkadőrmunkára cseréli, és hol hosszan egyben tartott snittel (lásd a menekülést a Hagen Kahl-raktárból), hol kreatív autós- és gyalogosüldözési koreográfiákkal teszi érdekessé a filmet, amelyben nem a kispályás drogfutár szerelmének, hanem a rendezőnek drukkolunk, hogy egészen a finálé fenn tudja tartani a nyaktörő tempót. Ha a giccsbe fojtott szerelmi és a nonszensz felé sodort gengszterszálat nem is, ezt a kitartó és kompromisszummentes kocsizúzást lehet értékelni az *Ütközés*ben, ebben az amatőr videók nyersességét idéző, sallangmentes B-filmben, amely kellemes egynyári kaland lehet mindazoknak, akik a Bourne-ban a politikát, a *Halálos iramban*-filmekben pedig a hollywoodi nagyotmondást nem kedvelték.

SOÓS TAMÁS

Jason Bourne

Jason Bourne – amerikai-brit, 2016. Rendezte: **Paul Greengrass**. Írta: **Christopher Rouse és Paul Greengrass**. Kép: Barry **Ackroyd**. Zene: David **Buckley** és **John Powell**. Szereplők: **Matt Damon** (Bourne), **Alicia Vikander** (Lee), **Tommy Lee Jones** (Dewey), **Riz Ahmed** (Aaron), **Julia Stiles** (Nicky). Gyártó: **Universal Pictures / Kennedy-Marshall Company**. Forgalmazó: **UIP-Duna Film**. *Szinkronizált.* 124 perc.

A hivatásos szuperügynökök, katonás testépítők és képzett harcművészek után a szomszéd srác lett a kettőezres évek ikonikus akcióhőse. Bourne a skizoid közhangulat, a mindenkit potenciális áldozattá és elkövetővé degradáló terrorizmus terméke, a hétköznapiság álarcától szabadulni próbáló, identitását kereső figura a néző nevében zúzta arcon az egyéniséget felzabáló hatalmat. Matt Damon, a normcore hollywoodi helytartója eszményi választás volt a szerepre, míg a trilógia középső és befejező felvonását rendező Paul Greengrass végig földközelben tartotta az eseményeket. Az agymosott férfi belső és külső küzdelmét, a múlt szövevényes rejtélyét a mindennapi környezetre hangolt, lendületes és realisztikus összecsapások ellenpontozták. A képlet maximálisan bevált, a közönség és kritikusok ódákat

zengtek, úgy tűnik, örök visszatérésre kárhoztatva Jason Bourne alakját. A franchise bűvöletében élő üzletembereket nem hatotta meg sem a harmadik rész végére elért dramaturgiai végpont, sem a Damon/Greengrass páros merev elzárkózása. Előbb nélkülük próbálkoztak a vonatkozó univerzum bővítésével, majd végül őket is meggyőzték, lenne értelme tovább bonyolítani a kémmesét.

Egy természetes nyugvópontjára jutott történetet azonban nem egyszerű újra mozgásba lendíteni. Bourne múltjába újabb titkot csempészni legalább olyan mesterkélt húzás, mint rákküldeni egy újabb gonosz CIA-igazgatót. Hiába bukkan fel a Facebook fiktív megfelelője és hangzik el Snowden neve többször, releváns folytatás helyett felmelegített konfliktusokat és alulírt karaktereket kapunk. A főhősben vibráló kettősségek és a hitelesség illúziói nélkül Bourne nem sokban különbözik a Tom Cruise megformálta rendcsinálóktól. A rutin ellenben üzembiztosan működik, a filmet Greengrass akciójelenetei és Damon jelenléte emelik ki a tisztes iparosmunkák mezőnyéből.

HUBER ZOLTÁN

Mondd ki, hogy uborka

Des nouvelles de la planète Mars – francia-belga, 2016. Rendezte: **Dominik Moll**. Írta: **Gilles Marchand** és **Dominik Moll**. Kép: **Jean-François Hensgens**. Zene: **Adrian Johnston**. Szereplők: **François Damiens** (Mars), **Vincent Macaigne** (Jérome), **Veerle Baetens** (Chloe), **Jeanne Guittet** (Sarah), **Tom Rivoire** (Grégoir). Gyártó: **Diaphana Films / Artemis / France 3 Cinema**. Forgalmazó: **Cirko Film Kft**. *Feliratos.* 101 perc.

Dominik Moll (*A szerzetes*, *Lemming*, *Harry csak jót akar*) új rendezése a kissé meghökkentő, *Mondd ki, hogy uborka!* címet nyerte a hazai

forgalmazásban. Így szuggerálják ugyanis hőseink azt a csinos riporternőt, aki éppen Brüsszelből tudósít a tévében (mivel ígéretet tett a fiának, hogy megteszi ezt a kedvéért élő adásban). Mielőtt két kamasz gyereküket az amúgy is életközépi válságban szenvedő, és különválásuk feldolgozásával bajlódó exférjére bízta annak ötvenedik születésnapján... amiről természetesen megfeledkezett.

Az alaphelyzetet tovább bonyolítja egy bekattant programozó és furcsa új szerelme felbukkanása a már így is zsúfolt lakásban, és színesítik egy folyton nosztalgiázó elnöki sofőr anekdotái. Az eredmény egy kellemesen bizarr, intimen vizsgálódó, és a realitástól éppen a kellő mértékben elrugaszkodó film, amiben elfér egy adag humor és kaland is, nem beszélve a világűr (és a belső űr) felfedezéséről, egy fül elvesztéséről és visszavarrásáról, valamint némi ökoterrorista lázadásról. A *coming of age* és a *midlife crisis* konfliktustípusai fonódnak szépen össze, egy nem is családi, inkább lakótelepi drámában, akár a szintén nem olyan régen bemutatott *Lépcsőházi történetek*et (Samuel Benchetrit) is felidézheti nézőjében a film. Csak éppen – ebben az összehasonlításban is – hagy némi hiányérzetet, mert Dominik Moll mozija legjobb pillanataiban ugyan zseniálisan működik, árnyalatnyi iróniájával és figurái iránti mély empátiájával remek hangulatot teremt, ezt azonban nem sikerül töretlenül megtartani a teljes játékidőben. De még így is javasolt bárkinek, aki erőt akar meríteni és hinni szeretne benne, hogy az életben a legrosszabb helyzetekben is bekövetkezhetnek a legüdítőbb, valódi változást hozó váratlan találkozások és események.

FORGÁCS NÓRA

Szexkemping

Renesse – holland, 2016. Rendezte és írta: **Willem Gerritsen**. Kép: Marc Van Acker. Szereplők: **Niek Roozen** (Bas), **Martijn van Eijzeren** (Luca), **Simon Kindermans** (Daniel), **Sam Doeats** (Thijs), **Yasmin Karssing** (Rosalie). Gyártó: **Marmalade Films / TDMP / Lion Film Productions**. Forgalmazó: **ADS Service**. *Szinkronizált.* 90 perc.

Nem csak az újszülöttnek, a kamasznak is minden vicc új, pláne ha olyan történelem előtti filmben hangzik el, mint a 18 éve bemutatott *Amerikai pite*. A hormonok által sújtott fiatalok szexuális ébredezéseit a fősodorbeli tinivígjátékokban megszokottnál nyíltabban és infantilisabban bemutató komédia persze ma is megtalálná a célközönségét, de a formulát érdemes – elsősorban anyagi megfontolásokból – időről időre az új generáció igényeihez hangolni.

A poszt *Pite*-időszak első nemzeti mutációi, mint a német *Hangyák a gatyában* (2000), *Csajok a csúcson* (2001) vagy a magyar *Tibor vagyok, de hódítani akarok* (2006), még nem léptek fel ilyen igénnyel, de talán meglepőbb, hogy a holland *Szexkemping*ben sincs semmi olyan, amit ne láthattunk volna már korábban – a legkevésbé sem lenne meglepő, ha kiderülne, hogy a forgatókönyv nem mostanában, hanem még a műfaj nagy reneszánszakor, az ezredforduló idején készült. A négy főszereplő négy típuskarakter (a jólelkű, de félénk szerelmes, a nagydumás lúzer, illetve a különc geek egy magának való és egy extrovertált verzióban), a helyszínválasztás esetleges (diákszállótól kollégiumon át zenei fesztiválig bárhol játszódhatna a történet), az alapkonfliktus (a szüzesség nyári szünetre ütemezett elvesztése) pedig

szavatolja az epizodikus felépítést, a kínos szituációkat, a Móricka-viccekbe illő poénokat és a happy endet.

A film létezésének egyetlen mentsége az lehetne, ha hűen a magyar címéhez, a megszokottnál merészebben nyúlna a témájához, reflektálva akár arra is, hogy miként változik a kamaszok viszonya a szexhez az okoseszközök korában. A *Szexkemping* ehhez képest, a vége főcím utáni képsorokat leszámítva, olyan szemérmes, mintha nem is Hollandiában, hanem az NDK-ban készült volna a 80-as években.

BASKI SÁNDOR

Rossz anyák

Bad Moms – amerikai, 2016. Rendezte és írta: **Scott Moore** és **Josh Lucas**. Kép: **Jim Denault**. Zene: **Christopher Lennertz**. Szereplők: **Mila Kunis** (Amy), **Kristen Bell** (Kiki), **Kathryn Hahn** (Carla), **Christina Applegate** (Gwendolyn), **Jada Pinkett Smith** (Stacy). Gyártó: **Block Entertainment / STX Entertainment**. Forgalmazó: **Freeman Film**. *Szinkronizált.* 100 perc.

Dr. Spock és a kötődő nevelés után íme az új trend a gyereknevelésben: belátni, hogy az ember nem csinál mindent tökéletesen. Az anyaszerep a csúcsra járatott maximalizmus terepe, 0-24-es érzelmi, fizikai és szellemi készenlét. És bármennyire is univerzális konstrukció, mégis alapvetően meghatározza a társadalmi kontextus. Az átlag amerikai anya gyereke születése után hamar újra munkába áll, rengeteg feladatot ró rá a gyereket gondozó intézményrendszer (maratoni SZMK értekezletek, kirándulások, sütivásárok), egyszerre küzd férje egyre lanyhuló figyelméért és verseng a játszótéri anyukák tökéletességével, így viszonylag könnyen körülhatárolható a kiégésének oka is.

A *Rossz anyák* főhősnője, Amy éppen itt tart: húszévesen szült, napjai a kiskamasz gyerekei körüli feladatok, saját karrierje, valamint tohonya férje (és Stukker nevű kutyája) háromszögében telnek. És amikor minden összeesküszik ellene, úgy dönt, feladja, mostantól mindenki gondoskodjon magáról, beáll a „rossz anyák" triójába (Kristen Bell, Kathryn Hahn). Rögtön megismerkedésük estéjén vad szupermarketbeli piálós balhézásban kötnek véd- és dacszövetséget (a slow-motion party-montázs a film egyik legemlékezetesebb jelenete), mindhárman belátják, nem tökéletesek, és innentől mernek szabadon káromkodni, piálni, szexelni. Ugyanakkor nehéz szó nélkül elmenni amellett, hogy kötelező jellemfejlődés gyanánt a film megköveteli tőlük, nyerjék meg az SZMK-elnökválasztást, szerezzék vissza utálatos főnöküktől az állásukat, szelídítsék meg kölykeiket, bocsássanak meg a volt férjüknek és szerezzenek új pasit, azaz az élet minden területén álljanak a sarkukra. A hollywoodi receptre készült „rossz" filmek között (*Tapló Télapó*, *Rossz tanár*) ez a mostani mégis a felső kategóriába esik, ami elsősorban a kiváló castingnak és a három színésznőnek (plusz az ellenlábast alakító Christina Applegatenek) köszönhető. Ugyanakkor eszünkbe juttathatja a gyerekvállalás-tematika olyan midcult darabjait is, mint *A legszebb dolog* vagy a *Szemünk fénye*, melyek újranézésre azért sokkal érdemesebbek.

KOVÁCS KATA

Suicide Squad – Öngyilkos osztag

Suicide Squad – amerikai, 2016. Rendezte és írta: **David Ayer**. Kép: **Roman Vasjanov**. Zene: **Steven Price**. Szereplők: **Will Smith** (Deadshot), **Margot Robbie** (Harley Quinn), **Joel Kinnaman** (Flag), **Viola Davis** (Waller), **Jay Hernandez** (El Diablo), **Jared Leto** (Joker). Gyártó: **DC Entertainment / Atlas Entertainment / Warner Bros**. Forgalmazó: **InterCom**. *Szinkronizált.* 130 perc.

Mit keres egy csapatnyi másodvonalbeli képregénygonosz (és Joker) egy többszázmillió dolláros film főszerepeiben? Ez a kérdés foglalkoztat mindenkit, aki laikusként figyeli, miként költözteti át mozgóképre a DC kiadó saját szuperhőskészletét. Pedig az *Acélember* és a *Batman Superman ellen* után mozikba küldött *Öngyilkos osztag*ban pont az tűnt vonzónak, hogy nem egy újabb világmegmentő jófiú kalandjait mutatja be, hanem a gazfickóknak ad lehetőséget a kibontakozásra. Író-rendezőnek a stúdió megnyerte az életművét marcona férfihősökkel kitapétázó David Ayert (*Az utolsó műszak*, *Harag*), így volt okunk rendhagyó képregényadaptációban bízni.

A film azonban nem váltja be a vérmes reményeket. A hosszúra nyújtott csapatépítés után, amelyben a legtöbb szereplő saját bemutatkozó videóklipet kap, az osztag rögtön bevetésre indul – ez teszi ki a játékidő második felét. Ám a számos karakter közül csak Joker szerelme, az eredetileg is egy régebbi filmadaptáció (a nagyszerű, '92-es Batmanrajzfilmsorozat) kedvéért kitalált Harley Quinn nevezhető izgalmas figurának. Margot Robbie alakításában Harley kiszámíthatatlan, pezsgő és veszélyes, vagyis pont olyan, amilyennek a filmnek is lennie kéne. Kár, hogy körülötte csupa szürke és unalmas alak tétlenkedik, köztük a Batmanfilmváltozatok legsótlanabb Jokerével.

A hevenyészett, értelmetlen fordulatok közben van idő elgondolkodni azon, hány férfiak által elnyomott és megnyomorított nő tűnik fel a történetben: Harley Quinn mellett a zord katonatiszt megzsarolt barátnője, és a másik dimenzióból érkező fivérére utalt Varázslónő is ki

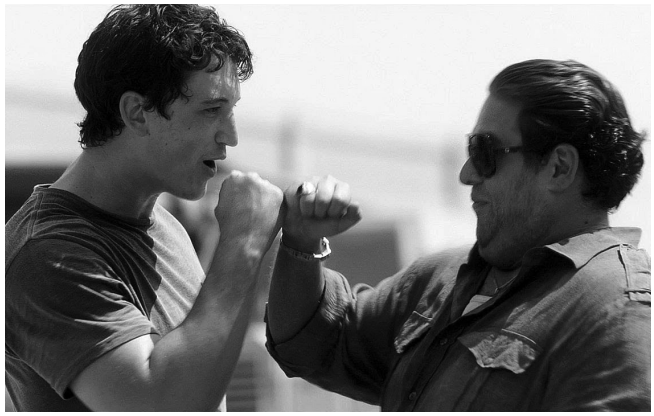

van szolgáltatva egy-egy férfifigurának. Ha szexista hozzáállására nem is, Ayer legalább néhány vizuális ötletre büszke lehet – a ruhájukat színes maszszává oldó, bőrüket szétmaró savfürdőben ölelkező Joker-Harley kettős képe az egyik legszebb momentum, amit szuperhősfilmben láthattunk.

KRÁNICZ BENCE

Haverok fegyverben

War Dogs – amerikai, 2016. Rendezte: **Todd Phillips**. Írta: **Guy Lawson** könyve alapján **Jason Smilovic**, **Stephen Chin** és **Todd Phillips**. Kép: **Lawrence Sher**. Zene: **Cliff Martinez**. Szereplők: **Miles Teller** (Packouz), **Jonah Hill** (Diveroli), **Ana de Armas** (Iz), **Bradley Cooper** (Henry). Gyártó: **Green Hat Films / Mark Gordon Company**. Forgalmazó: **InterCom**. *Szinkronizált.* 114 perc.

Az a zsánertörténeti tény, hogy nemzetközi fegyverkereskedőket elenyészően kevés vígjáték használt eddig főhősként, még nem túl meglepő, az már annál inkább, hogy valamennyi jelentős kivétel valós történet alapján készült, az úttörőnek számító *Az évszázad üzletét*ől (az 1976-os Lockheed-botrány fikciós köntösben) a *Charlie Wilson háborúja* abszurdisztáni esetén át egészen az idei *Haverok fegyverben* opuszig, két botcsinálta huszonéves fegyverkereskedőről, akik 2007-ben egy kormányzati szerződés keretében százmillió (embargós) kínai gépfegyvertöltényt adtak el egy (feketelistás) európai fegyvermaffiózó révén az afgán hadseregnek, miami medencék széléről. Az *Arms and Dudes* című dokumentumkönyv alapján írt történet elődeihez hasonlóan bővelkedik bizarr komikumban, plusz hőseivel hibátlanul illeszkedik a közelmúlt sötét karrierszatírái és *stoner*-vígjátékai közé is, ráadásul a rendezői feladatokat az évtized legsikeresebb vígjáték-szerzője, Todd Phillips látta el.

Mindennek fényében a *Haverok fegyverben* más meglepetéseket is tartogat a felhőtlen szórakozásra vágyóknak. Phillips ugyanis nem csak a *Strangelove*-féle maró politikai szatírának fordít hátat (az amerikai kormány tudtának és részvételének minden nyomát takarosan kigyomlálva), de a *dude*-páros életmódja és tevékenysége közötti sikító ellentmondást sem nagyon aknázza ki gegforrásként (eltekintve pár betépett epizódtól és a kiváló kísérőzene-válogatás ironikus kommentárjaitól). Mintha csak a buzgó író-rendezőt inkább a történetben rejlő dráma vonzotta volna (megfejelve egy bagdadi csempészút fiktív kalandjával) egy barátság leamortizálódásáról, a pozitív hősnek választott Packouz hazugságoktól széthulló házasságáról és a keserű ébredésről az Amerikai Álomból. Ezzel azonban nem csak számára idegen terepre, de veszélyes aknamezőre tévedt: amint a film elhagyja a reflektív távolságtartást hősétől, nem csak humorát veszti, de felborul az alaptéma kényes erkölcsi egyensúlya is, felvetve a kérdést, hogy pontosan miért is kellene vicces-hepiendes megváltás-történetként nézni egy háborús vérontásokon élősködő totális antihős dicstelen karrierjét.

VARRÓ ATTILA

Idegpálya

Nerve – amerikai, 2016. Rendezte: **Ariel Schulman** és **Henry Joost**. Írta: **Jeanne Ryan** regényéből **Jessica Sharzer**. Kép: **Michael Simmonds**. Zene: **Rob Simonsen**. Szereplők: **Emma Roberts** (Vee), **Dave Franco** (Ian), **Emily Meade** (Sydney), **Miles Heizer** (Tommy). Gyártó: **Lionsgate / Supermarche**. Forgalmazó: **Freeman Film**. *Szinkronizált.* 96 perc.

Mersz játszani vagy csak nézed? – teszi fel a kérdést az *Idegpálya*, Ariel Schulman és Henry Joost rendezőpáros online játékról készített filmje, amelyben egy applikáció felhasználóit életük kockáztatására veszi rá. Témája nem is lehetne aktuálisabb: a népszerű *Pokemon Go* felhasználói a napi hírekbe is bekerülnek, a telefonjukon megjelenő kiterjesztett valóság bűvöletében gyakran sodorják veszélybe magukat. Ma – a Snapchat és az Instagram korában – amikor a „non-stop online" fiatalok az egész életüket feltöltik a netre, „benne van a levegőben" a film ötlete: a brutális fizikai élményt a virtuális valóság részévé tenni.

Schulman és Joost rendezők 2010-ben *Catfish* címmel hamis online alteregókat használó netezőkről készítettek dokumentumfilmet. Új filmjük Jeanne Ryan 2012-ben írt ifjúsági regényének adaptációja, amelynek már a címe is (*Nerve*) egyszerűen dekódolható metafora, címe eredetileg a „felelsz vagy mersz?" csoportjáték kifejezésére utal. A film egyfajta ötvözete az *Éhezők viadalá*nak és a bátorságpróbára késztető valóságshow-knak: hősnője, a belénevelt korlátaitól szabadulni vágyó Vee egy merészségi próbáján találkozik Ian-nal, majd a későbbiekben együtt kell az egyre veszélyesebb feladatokat teljesíteniük.

Habár a történet jól ismert, a színes neonfényekkel rajzolt tini-fantázia-világ magával ragadó, a színészgárda tehetséges és vonzó, a cselekmény pedig minden logikátlansága ellenére szédítő tempóban halad előre (Michael Simmonds operatőr felfokozott, videójátékokat felidéző stílusa vizuálisan fenntartja az érdeklődést). Sajnos a baljóslatú és harsány „Ide tart a világ!" üzenet miatt nehéz a filmet komolyan venni. Végül pont az alkotóknak nincs *merszük* saját provokációjuk beteljesítésére és sablonos tanulsággal zárnak a privát szféra elvesztéséről és az anonim tömeg magába szippantó hatalmáról. Az új digitális technológiát természetesnek vevő Z-generáció egy komolyabb befejezést is tovább *merne* gondolni.

SIMOR ESZTER